

Uhrehøje Plantage

Landskab og geologi

Plantagen ligger i et område, som er dannet i slutningen af sidste istid. Indlandsisen smeltede, men det skete ikke på en gang. I kolde perioder under afsmeltningen voksede isskjoldet igen. Under et af disse genfremstød blev der opbygget et randmorænestrøg fra det mellemste Thy over molerområderne på Mors og Fur til Hobro og Randers. I dette strøg ligger Uhrehøje og Myrhøj Plantage.

På trods af træerne kan du tydeligt opleve randmorænestrøget i plantagerne. Kontrasten mellem det flade landskab i Myrhøj Plantage og bakkerne i Uhrehøje Plantage er slående. Mens bakkerne i Uhrehøje består af vekslende lag af moræneler og sand, der er skubbet sammen af isen, er fladerne i Myrhøj dannet af smeltevand.

Smeltevandet havde et stort indhold af ler, sand og grus. Nærmest ved isranden blev de groveste materialer aflejret, og en plan flodslette blev opbygget. Da isen smeltede bort, brækkede større og mindre klumper af isen, som blev liggende tilbage. De blev begravet i sand, og først senere blev klimaet så varmt, at isen smeltede. Lavningen i den nordlige del af Myrhøj Plantage samt Tandrup og Sjørup Sø er dødishuller dannet på denne måde. Efter isen smeltede bort, var området i en periode uden plantevækst, og vinden havde frit spil i landskabet. I denne periode blev flodsletten dækket af et metertykt lag af flyvesand, hvilket er sket flere gange siden.

Vil du opleve, hvordan landskabet er dannet, er området nord for Tandrup Sø et godt sted.

Går du op til udsigtshøjen på toppen af randmorænen, er der en flot udsigt til den flade flodslette vest for Tandrup Sø og til Limfjorden.

Efter isen smeltede bort, var området i en periode uden plantevækst, og vinden havde frit spil i landskabet. I denne periode blev flodsletten dækket af et metertykt lag af flyvesand, hvilket er sket flere gange siden.

Uhrehøje Plantage har navn efter den samling af gravhøje, der ligger i den sydlige del af plantagen. Uhrehøje Plantage rummer i alt 20 fredede gravhøje. De mest markante er Uhrehøje, Tvillingehøje og Langhøj. Højene er fredede, men ikke udgravede. Derfor ved vi kun lidt om dem. Når du følger de afmærkede ruter rundt i plantagen, kommer du forbi flere af de flotte fortidsminder. Her kan du finde yderligere information.

Dyr og planter

Efter istiden blev det meste af Danmark dækket af skov. Denne urskov blev ryddet af mennesker for at give plads til græsning og agerbrug. På sandede jorde som her, blev hedelyngen altdominerende. I Uhrehøje Plantage kan du stadig opleve heden og dens

karaktæristiske planter omkring Uhrehøje, og på andre af gravhøjene. Højene ligger som små, udyrkede oaser med et varieret plante- og dyreliv. En enkelt høj kan rumme flere forskellige plantesamfund inden for et lille areal. På sydsiden vokser tørke- og varmetålende arter som f.eks. tyttebær og revling, mens der på nordsiden findes planter tilpasset et klima med høj luftfugtighed f.eks. blåbær. Gravhøjene har dermed ikke kun kulturhistorisk betydning, men er også vigtige levesteder for dyr og planter.

Tidligere levede der bjørne, ulve, elge, vildsvin og andre pattedyr i urskoven. Sådan er det ikke mere, men i Uhrehøje lever stadig dådyr, rådyr, grævling, ræve og kronhjorte, som er Danmarks største pattedyr. Dyrene kan være svære at få øje på, da de instinktivt er meget opmærksomme og er væk, så snart de hører, lugter eller ser mennesker. Men står du tidligt op og er helt stille, kan du være heldig at se dem.

I plantagen bor flere forskellige fugle, hvor specielt natravnen er unik. Den ses kun sjældent, da den om dagen sidder ubevægelig og sover, godt camoufleret af sin gråbrune fjerdragt. Men i yngletiden, fra sent forår til hen på sommeren, kan hannens snurrende sang høres fra de tidlige nattetimer. Sangen kan minde om lyden fra en gammeldags knallert. Chansen for at høre natravnen er størst ved Tandrup Sø, hvor du også kan se flagermus, som i skumringen på en lun sommeraften flagrer omkring som små mørke fugle.

Uhrehøje er også et eldorado for svampesamlere. Efter en periode med regn i sensommeren fyldes skovbunden af kantareller, mælkehatte, støvbolde og et utal af forskellige rørhatte. Svampene er ikke kun til at spise, men er også en vigtig del af naturens affaldssystem. Mange svampe lever af at nedbryde organisk materialer, så som døde dyr og visne blade m.m.

Plantagens historie

Uhrehøje Plantage blev til på baggrund af ønsket om at standse den sandflugt, der endnu engang hærgede de åbne og træløse landskaber i årene op til 1900-tallet.

I 1918 vedtog Sognerådet i Strandby- Farsø Kommune at købe 3 ejendomme i Tandrup og Sjørup, for at etablere en plantage. Tilplantningen begyndte i 1919, og i 1925 var 66 hektar tilplantet. Kommunen købte efterhånden flere arealer, og i 1940- 1941 blev sidste del af Uhrehøje Plantage tilplantet.

I dag dækker Uhrehøje Plantage 200 hektar. Den ejes af Vesthimmerlands Kommune.

Ved tilplantningen af plantagen brugte man nåletræer. Bjergfyr var hovedtræart. Den er et pionertræ, der klarer sig godt på mager jord. Den blev plantet for at skabe skovklima og hjælpe en blivende skov op. De ældste træer i plantagen er i dag ædelgran, rødgran og skovfyr. Senere er der plantet en række andre nåletræer i plantagen som sitka, grandis og omorika. Kun skovfyr er en hjemhørende træart. De øvrige har ikke vokset i Danmark oprindeligt, men er indført for at forøge produktionen af træ. I dag plantes flere danske løvtræarter. Eg klarer sig fint på den magre jord. Men du kan også finde bøg, kirsebær og andre løvtræer i plantagen. Løvtræerne bliver plantet for at forøge plantagens

sundhed og stabilitet, for at tilføre skoven nye oplevelser for publikum og for at tilgodese de dyr og planter der er tilknyttet de danske skovtræarter.

Uhrehøje Plantage er en meget spændende plantage at færdes i, på grund af det afvekslende terræn og de mange forskellige træarter. Plantagen drives efter principperne om Naturnær skovdrift, hvor der tages hensyn til mange forskellige værdier som urørt skov, friluftsliv, kulturhistorie og grundvandsbeskyttelse.

Der er mange forskellige brugere af plantagen: Vandrere, cyklister, Jægere, ryttere, skovarbejdere mv. Plantagen skal være til gavn og glæde for alle- vis Hensyn når du færdes her.

Publikums færdsel

I plantagen gælder adgangsreglerne for offentlige skove:

- Her må du færdes hele døgnet
- Til fods må du færdes overalt, men kun krydse hegn og diger, hvor der er lovlige passager
- Du må cykle på veje og stier
- Motorkørsel er tilladt på offentlige veje gennem plantagen. Det er ikke tilladt at køre på de øvrige skovveje
- Du må ride i rabatten langs veje og stier samt i skovbunden
- Hunde skal være i snor

Alt færdsel sker på eget ansvar.

Indsamling og ophold i skoven

- Du må gerne samle bær, mos, blomster, svampe og kogler fra skovbunden til eget brug
- Du må ikke klippe grene af – eller fælde træer
- Brug af åben ild er kun tilladt ved bålpladser, Hvis der ikke findes brænde, er det tilladt at samle grene fra skovbunden
- Du må ikke ryge i plantagerne fra 1. marts til 31. oktober
- Du må overnatte i skovbunden, i hængekøje eller lignende, men ikke i telt

Pas på naturen. Tag dit affald med og efterlad kun fodaftryk.